

Polska architektura w reklamie i filmie 21 hektarów osiedla Marina Mokotów

12 2005

murator
WYDAWNICTWO

Dobrze wyeksponowany zespół sportowy jest jedną z wizytówek miasta \ Well exposed sports complex is the pride of the city

**Centrum sportowo-
-rehabilitacyjne Słowianka/
Słowianka Sports and
Rehabilitation Center**

Gorzów Wielkopolski,
ul. Słowiańska 12/14

Autorzy/Architects: ETC Architekci
sp. z o.o. – architekci Tomasz
Markowski, Marek Romaniszyn

**Współpraca autorska/Associate
architects:** Anna Markowska,

Justyna Byrdziak, Arkadiusz
Konieczny, Paweł Kapitanowicz,
Marzena Domitrz-Fortuna,
Anna Kwiecień-Gronostajska

**Architektura wnętrz/Interior
design:** ETC Architekci sp. z o.o.,

architekci Tomasz Markowski,
Marek Romaniszyn; Anna Markowska,
Justyna Byrdziak

Konstrukcja/Structural engineer:
Mardo sp. z o.o. – Zbigniew Donocik

**Generalny wykonawca/General
contractor:** Z. Marciniak SA

Inwestor/Client: Zarząd Miasta
Gorzowa Wielkopolskiego

**Powierzchnia terenu/
Site area:** 34 200 m²

**Powierzchnia zabudowy/
Building area:** 8167 m²

**Powierzchnia użytkowa/
Usable floor area:** 8212 m²

**Powierzchnia całkowita/
Total area:** 14 775 m²

Kubatura/Volume: 75 890 m³

Projekt/Design: 1999-2000

Realizacja/Construction:
2000-2002

**Koszt inwestycji/Cost of
investment:** 51 000 000 PLN

Od początku lat dziewięćdziesiątych w Polsce powstało ponad dwieście pięćdziesiąt krytych pływalni. Co ciekawe, tego typu obiekty nie są zazwyczaj lokalizowane przez wznoszące je władze lokalne w miejscach, które mogłyby podkreślać ich prestiżowy charakter, lecz na przypadkowych działkach, często wewnątrz kwartałów lub na peryferiach. Tymczasem ściągające licznych gości, należące do głównych atrakcji miejscowości baseny doskonale nadają się na dominanty przestrzenne sporych fragmentów miast.

Centrum Sportowo-Rehabilitacyjne Słowianka w Gorzowie Wielkopolskim zostało umiejscowione w istniejącym zespole obiektów sportowych, znajdujących się na terenie leśnego

Parku Słowiańskiego, przy przecinającej go północnej obwodnicy. Dzięki temu dobrze wyeksponowany zespół jest jedną z wizytówek miasta. Pozostaje jednak częścią kompleksu nie wchodzącego w skład większego układu urbanistycznego, stanowi też konkurencję dla centrum Gorzowa. Chyba bardziej wskazana byłaby lokalizacja na przylegających do centrum zdegradowanych terenach nad brzegiem Warty, co mogłoby sprzyjać zbliżeniu miasta do rzeki.

W skład Słowianki wchodzi dwa oddalone od siebie o kilkadziesiąt metrów obiekty. Ukształtowano je tak, iż sprawiają wrażenie połączonych ze sobą grup mniejszych, różniących się

1. Widok części basenowej od strony parkingu
2. Hala basenu rekreacyjnego od strony północnej

1. Swimming pool buildings seen from the parking lot
2. Indoor pool for leisure swimming seen from the north

formą budowli. Podziały na poszczególne części odpowiadają strukturze funkcjonalnej obu budynków. Mniejszy z nich, powstały na miejscu boisk sportowych, składa się z zadaszzonego lodowiska, rotundy wejściowej z kawiarnią na piętrze, oraz parterowego prostopadłościanu mieszczącego kręgielnię, szatnie i zaplecze lodowiska. Drugi, zbudowany na miejscu torów łuczniczych, mieści zespół basenów (w tym oddany do użytku jako drugi z kilku zrealizowanych w Polsce po 1990 roku basenów sportowych o wymiarach olimpijskich) wraz z siłownią oraz salą do ćwiczeń rehabilitacyjnych i aerobiku. Wnętrza obu obiektów mają czytelny układ. Duża część znajdujących się w nich mebli została zaprojektowana przez architektów, którzy stworzyli też system tabliczek i gablot informacyjnych.

Architektura Słowianki, stanowiąca kolaż różnych form, umożliwiła użycie w najbardziej eksponowanych miejscach ekskluzywnych materiałów wykończeniowych przy jednoczesnym zmieszczeniu się w skromnym budżecie. Różnorodne są nie tylko formy i kosztowność zastosowanych rozwiązań, ale także poziom architektury poszczególnych fragmentów. Położone od strony lasu elewacje budynku mieszczącego baseny sprawiają wrażenie, jakby należały do zakładu produkcyjnego, którego twórcy nie mieli ambicji architektonicznych. Z kolei wykończonych blachą tytanowo-cynkową zaokrąglonej części wejściowej i wieży startowej zjeżdżalni, czy eksponowanej od frontu hali basenów rekreacyjnych nie powstydziłyby się podobne obiekty wzniesione w Austrii czy Finlandii.

Hubert Trammer

Zdjęcia: **Wojciech Kryński**

Z a ł o ż e n i a a u t o r s k i e :

Umiejętność pogodzenia zagadnień funkcjonalnych, formalnych i technicznych przy projektowaniu tak złożonego obiektu, jakim jest kompleks basenowy, nabiera specjalnego znaczenia. W przypadku obiektu w Gorzowie zadania nie ułatwiała nam lokalizacja. Bardzo piękna, położona w parku, ale ciasna działka wymagała precyzyjnych decyzji przestrzennych. Podstawowym założeniem było zaprojektowanie obiektu o bezbłędnych

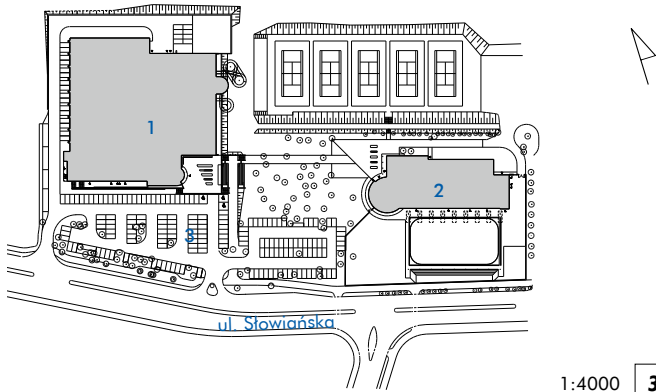

rozwiązaniach funkcjonalnych, czytelnych zarówno w planie obiektu, jak i w kompozycji poszczególnych brył budynku. Szukaliśmy czytelności brył i ich dynamiki dla podkreślenia sportowego i komercyjnego charakteru obiektu, stąd napięte łuki sklepienia hal basenowych i pochylenie różnych planów elewacji budynku. Symbolika sportowa i wodna pozostała na poziomie geometrycznym i abstrakcyjnym, bez uciekania się do dosłownych cytatów. W obiekcie udało się zastosować wiele wysokiej klasy rozwiązań technicznych, między innymi: generator do wytwarzania podchlorynu sodu metodą elektrolizy, lampy UV do dezynfekcji wody basenowej, układ odzysku ciepła z instalacji chłodniczej lodowiska czy mechanicz-

nie przesuwany pomost, umożliwiający dowolny podział olimpijskiej niecki basenowej.

Marek Romaniszyn, Tomasz Markowski

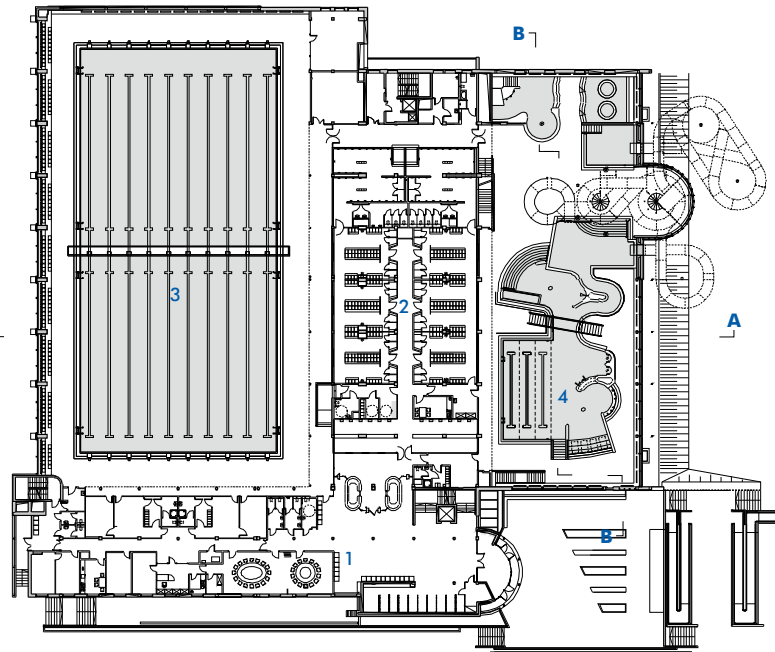
Słowianka Sports and Rehabilitation Center in Gorzów Wielkopolski was constructed next to the existing sports complex located by the north ring road in the forest enclave of Słowiański Park. However, it remains a fragment of the complex which is not a part of a large urban layout. Despite a relatively limited budget, many high-level technical solutions were introduced, such as the only in Poland movable bridge making it possible to divide the fifty-meter-long swimming pool (the second one with Olympic dimensions among the several constructed in Poland after 1990).

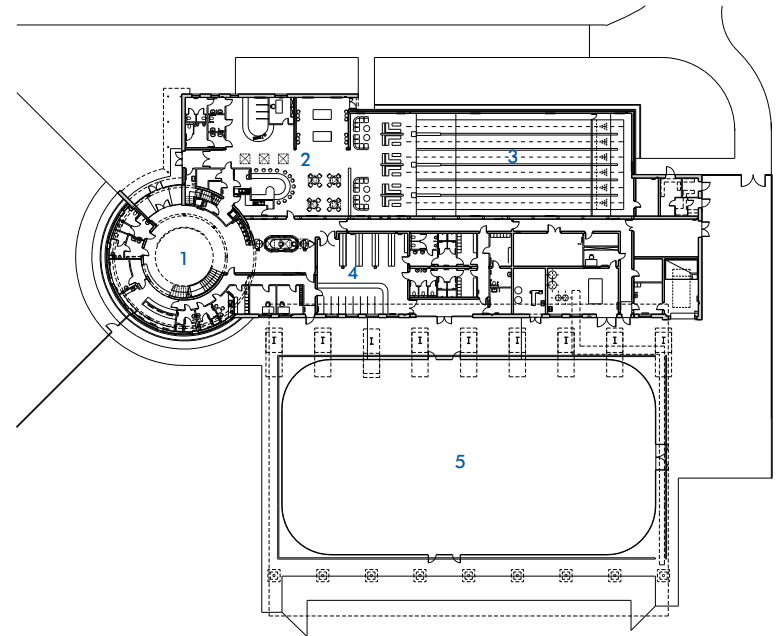
1:4000 3

3. Sytuacja. Oznaczenia: 1 – budynek krytej pływalni; 2 – kręgielnia i lodowisko; 3 – parking
 4. Rzut parteru pływalni. Oznaczenia: 1 – hol; 2 – szatnia; 3 – basen sportowy; 4 – basen rekreacyjny
 5. Rzut parteru lodowiska i kręgielni. Oznaczenia: 1 – hol; 2 – bar; 3 – kręgielnia; 4 – szatnia; 5 – lodowisko kryte
 6. Widok lodowiska od strony zachodniej
 7. Przekrój A-A
 8. Hala lodowiska
 9. Przekrój B-B
 10. Widok wzdłuż wschodniej elewacji hali basenowej

3. Site plan. Key: 1 – indoor swimming pool; 2 – bowling alley and skating rink; 3 – parking lot
 4. Ground floor plan of the indoor swimming pool. Key: 1 – entrance lobby; 2 – cloakroom; 3 – sports swimming pool; 4 – leisure swimming pool
 5. Ground floor plan of skating rink and bowling alley. Key: 1 – lobby; 2 – bar; 3 – bowling alley; 4 – cloakroom; 5 – indoor skating rink
 6. West view of the skating rink
 7. A-A section
 8. Indoor skating rink
 9. B-B section
 10. View along the indoor swimming pool east facade

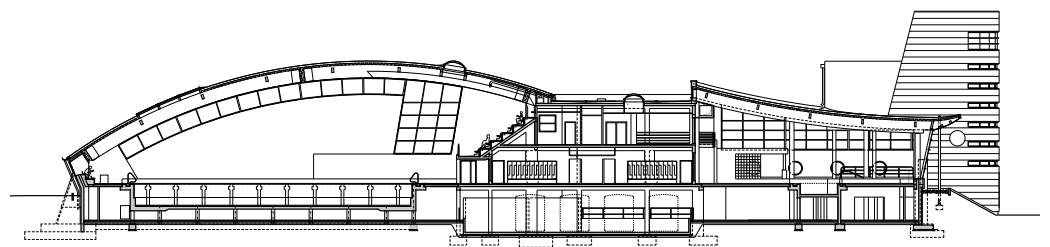
1:1000 4

1:600 5

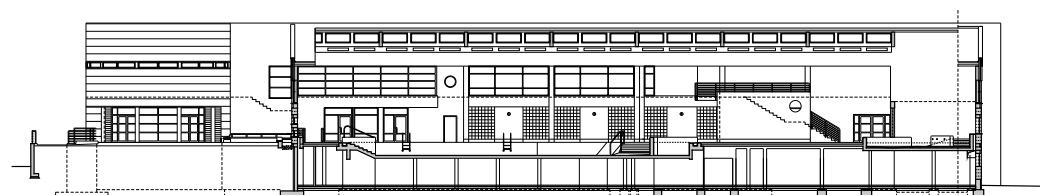
6

1:700 7

8

1:700 9

11. Widok od strony lasu na halę basenową

12. Tomasz Markowski, fot. archiwum pracowni

13. Marek Romaniszyn, fot. archiwum pracowni

14. Fragment wnętrza części rekreacyjnej

15. Hala basenu sportowego

11. Indoor swimming pool seen from the woods

12. Tomasz Markowski, Photo office archive

13. Marek Romaniszyn, Photo office archive

14. Fragment of the recreational areas

15. Indoor sports swimming pool

12

13

Tomasz Markowski (dyplom WA PWr 1987) i Marek Romaniszyn (dyplom WA PWr 1987) od 1995 roku prowadzą pracownię ETC Architekci sp. z o.o. we Wrocławiu. Autorzy m.in. krytej pływalni w Grodzisku Mazowieckim (2000), wyróżnionej nagrodą I stopnia w konkursie UKFIS na najlepiej zaprojektowany i wykonany obiekt sportowy w kategorii kryte pływalnie (2001)

Tomasz Markowski (1987, Tech. Univ. in Wrocław) and Marek Romaniszyn (1987, Tech. Univ. in Wrocław) established the ETC Architekci sp. z o.o. practice in Wrocław in 1995. Architects, among other things, of indoor swimming pool in Grodzisk Mazowiecki (2000), which received first grade award in a competition organized by the governmental Office for Physical Culture and Sports for the best designed and constructed building in the indoor swimming pools category (2001)

